

Prof. dr Borivoje Mišković
Predsednik BUM

AKTIVNOST BUM IZMEĐU III I IV SKUPŠTINE 2003 – 2006.

1. UVOD

Balkanska Unija metalurga je osnovana 1996. godine na inicijativu nacionalnih organizacija metalurga Bugarske (pre svega), Srbije i Crne Gore i Makedonije. Do danas su održane tri konferencije (Skupštine) Balkanske Unije metalurga.

Prva je održana u Varni, u organizaciji metalurga Bugarske; Druga konferencija je održana 2000. godine u Bukureštu u organizaciji metalurga Rumunije, a Treća Konferencija 2003. godine u Ohridu u organizaciji metalurga Makedonije.

Balkansku Uniju metalurga čine redovni članovi: organizacije metalurga Albanije, Bugarske, Grčke, Makedonije, Srbije i Crne Gore, Rumunije, Republike Srpske i Turske. Organizacija metalurka Kosova ima poseban status jer do danas nije priznata kao republika.

Pored redovnih članova postoje pridruženi članovi organizacije metalurga instituta za nove tehnologije i materijale – Ukrajina, zatim metalurška preduzeća – Zlatost, asovijacije zavarivača – Tbilisi kao i Institut za metalurgiju Akademije nauka Tbilisi.

2. ORGANIZACIJA AKTIVNOSTI BALKANSKE UNIJE METALURGA (BUM)

Aktivnost BUM se odvija prvenstveno kroz nacionalne organizacije metalurga, njenih članova, preko centara BUM za pojedine oblasti – preko zajedničkih naučnih i stručnih manifestacija i kroz redovne godišnje sastanke Glavnog odbora kao i Skupštine BUM.

Glavni odbor čini po jedan predstavnik nacionalne metalurške organizacije redovnih članova. Na Glavnom odboru mogu, bez prava odlučivanja, prisustvovati i predstavnici pridruženih članova.

Značajna aktivnost metalurga trebalo bi da se odvija preko nekoliko centara: Centra za unapređenje livarstva, Turska, Centra za razvoj, Rumunija, Centra za nanošenje metalnih prevlaka i Centra za ekologiju, Makedonija i Centra za naučna istraživanja i projektna rešenja Srbije i Crne Gore.

3. OSNOVNI PRAVCI AKTIVNOSTI

Osnovni pravci aktivnosti BUM izraženi su u Statutu BUM i zaključcima Glavnog odbora BUM. Pri tome treba istaći one pravce aktivnosti koji su usvojeni na IX sednici Glavnog odbora. Ovo tim pre jer se odnose na period 2003 – 2006. godina.

Na IX sednici izražena su dva osnovna pravca: jedan koji se vezuje za aktivnost nacionalnih organizacija metalurga pod sloganom »što veća i značajnija aktivnost pojedinih nacionalnih saveza, to je veća i značajnija aktivnost Balkanske Unije metalurga i drugih koji usmeravaju Uniju na veću povezanost sa privrednim organizacijama i uključivanje BUM u rešavanje privrednih pitanja, kako opštih tako i pojedinačnih.

Sprovođenje prvog pravca je što intenzivnija aktivnost u nacionalnim organizacijama po svim važnim pitanjima iz oblasti metalurgije kao što su organizacija nacionalnih i međunarodnih naučnih i stručnih manifestacija; izdavanje časopisa i publikacija koje imaju širi značaj za veći broj metalurških stručnjaka; održavanje seminara i kurseva kao dopuna fakultetskom obrazovanju i obezbeđenje kontinuiranog povećanja znanja, posebno iz oblasti novih tehnologija, naučnih istraživanja, rešavanje statusnog položaja metalurga; aktivno uključivanje u rešavanje krupnih pitanja razvoja nauke i tehnologije i uključivanje u aktivnost komora i udruženja.

Sprovođenje drugog pravca koji bi se ostvarivao u rešavanju konkretnih problema metalurgije u pojedinim preduzećima dovelo bi do mešanja BUM u aktivnosti drugih organizacija kroz pitanja obrazovanja sa fakultetima, kroz naučno istraživanje sa metalurškim institutima u rešavanju konkretnih pitanja tehnike i tehnologije sa metalurškim preduzećima.

Novo rukovodstvo i Glavni odbor, koji je bio izabrana na IX sednici za period 2003 – 2006. godina, imao je složen zadatak da od navedenih predloga izabere one pravce koji su u tom periodu najvažniji za Balkansku uniju metalurga.

4. OSTVARENE AKTIVNOSTI BUM I REZULTATI U PERIODU 2003 – 2006.

Rezultati te aktivnosti prikazani su u izveštajima članova Glavnog odbora BUM na X i XI sednici Glavnog odbora.

4.1. Rezultati rada Nacionalnih organizacija metalurga: odluke i zaključci sa X sednice Glavnog odbora BUM

Na osnovu analize predsednika BUM o aktivnosti Balkanske Unije metalurga između IX i X sednice Glavnog odbora (2003- 2004) mogu se sagledati važniji rezultati te aktivnosti:

- Na osnovu rezolucije i diskusije koja je vođena na Skupštini i sednici Glavnog odbora BUM sačinjene su odgovarajuće »preporuke« koje su dostavljene članovima Glavnog odbora BUM. Od pomenutih je trađeno da na osnovu Rezolucije i »preporuka« dostave Program aktivnosti svojih asocijacija.
- Preporuke zajedno sa Programom rada BUM, dostavljene su svim centrima sa molbom da dostave svoje Programe rada sa posebnim osvrtom na ostvarene kontakte i sporazume sa asocijacijama metalurga iz drugih, posebno, zapadnih zemalja, njihovim naučnim ustanovama, asocijacijama i dr.
- Pokrenuto je pitanje formiranja novih centara, pre svega, Centra za ekologiju i Centra za informatiku. Data je usmena sugestija da Centar za informatiku zajedno sa izdavanjem časopisa »Balkan metal« bude u okviru Saveza inženjera metalurgije Bugarske.
- U vezi Centra za ekologiju upućena su pisma sa odgovarajućim predlozima Asocijaciji Grčke. Smatralo se da ova asocijacija ima sve preduslove za formiranje tako važne institucije za rešavanje problema iz oblasti zaštite čovekove okoline u metalurgiji.
- Pristupilo se održavanju Seminara dekana rudarskih i metalurških fakulteta na kome je prisustvovao impozantan broj fakulteta iz navedenih prostora. Sačinjen je materijal koji je pružio informaciju o svim važnim pitanjima i dostavljen je svim učesnicima Seminara, Napravljeni su i odgovarajući zaključci.

- Pokrenut je postupak da BUM aktivnije saraduje sa međunarodnim organizacijama metalurga vezano za odgovarajući konkurs. Ostvarena je saradnja preko Centra za naučna istraživanja i projektna rešenja, kroz učestvovanje na međunarodnim konkursima i projektima, učestvovanje na međunarodnim projektima gde, pored ostalih, učestvuju asocijacije Makedonije, Srbije i Crne Gore i kroz povezivanje sa: CORDIS-FF8, TEMPOS, EUREKA, CORNIS, SOKRATES.

b. Na osnovu analize rada Nacionalnih organizacija metalurga istaknuta su sledeća ostvarenja i najvažniji zaključci-smernice za budući rad:

- Da se u narednom periodu još više aktivira rad na svim važnijim problemima: organizaciji simpozijuma, izdavačkoj delatnosti (Almanah), kontakti sa međunarodnim asocijacijama metalurga, bilateralni kontakti sa susednim zemljama, saradnja sa naučnim institucijama, fakultetima, privrednim organizacijama.
- Pozitivno se ocenjuju dosadašnji rezultati rada organizacije metalurga Albanije i Program aktivnosti u narednom periodu, posebno u međunarodnoj saradnji u okviru BUM kao i aktivnom učešću članova ma međunarodnim savetovanjima.
- Aktivnost Asocijacije metalurga Makedonije se odvijala ujednačeno u odnosu na prethodni period; posebno se čine naponi da se organizuje Centar za prevlake od čega se u narednom periodu očekuju povoljniji rezultati na međunarodnom planu, izdavačkoj delatnosti i predavanjima eksperata.

Ocenjuje se da Izveštaj u potpunosti odslikava dosadašnje aktivnosti Saveza inženjera Srbije i Crne Gore; povoljni rezultati u odnosu na izdavačku delatnost, na organizaciju domaćih i inostranih naučnih skupova (savetovanja, seminara, okruglih stolova), na aktivnu saradnju sa metalurškim institutima, fakultetima na aktivnu saradnju sa velikim metalurškim preduzećima, buduću saradnju sa udruženjima, komorama i Ministarstvom za nauku, na međunarodnu saradnju, posebno u okviru Balkanskih zemalja; nastoji se da se BUM uključi u Program međunarodnih institucija u okviru Evropske Unije.

Aktivnost Asocijacije metalurga Rumunije je dobra. Člance BUM bi trebalo da redovno dostavljaju informacije za izdavačku delatnost; organizaciju sastanaka dekana metalurških fakulteta biće usklađenija sa zaključcima već održanog takvog seminara u Atini.

Centar za nanošenje prevlaka kao i Radni program za 2003-2004. je definisan, ostvariće se veća aktivnost rukovodstva Centra i rukovodstva Saveza metalurga Makedonije da bi se svi zadaci na vreme i kvalitetno izvršili.

Centar za koordinaciju naučnih istraživanja i projektnih rešenja – Srbija već par godina radi na projektu u koji je uključen veći broj institucija, posebno sa zapada; radi se intenzivno na realizaciji četiri projekta gde su uključeni Makedonija i Češka. Potrebno je aktivirati i ostale članove koordinacionog odbora iz drugih asocijacija metalurga, članica BUM.

Sprovodi se organizacija Centra za informatiku od strane Saveza inženjera metalurgije Bugarske.

Asocijacija metalurških inženjera Grčke trebalo bi da prihvati obavezu da oformi Centar za ekologiju.

Realizovan je Seminar dekana metalurških i rudarskih fakulteta zemalja Jugoistočne Evrope od strane Asocijacije metalurga Grčke.

4.2. Rezultati rada nacionalnih organizacija metalurga

a) Na osnovu izveštaja predsednika o aktivnosti Balkanske Unije metalurga između X i XI sednice Glavnog odbora (2004-2005/2006) sagledani su važniji rezultati.

- Upućene su preporuke po kojima bi trebalo postupiti i time obezbediti »Da će uspeh Balkanske Unije metalurga biti utoliko veći, ukoliko budu uspešnije Nacionalne organizacije metalurga«.
- Preporuke su upućene i pridruženim članovima Balkanske Unije metalurga kojom prilikom je skrenuta pažnja posebno na rad postojećih centara, formiranje novih centara, izdavanju časopisa »Balkan metal« i saradnji sa metalurškim organizacijama iz zemalja Zapadne Evrope.
- Ponovo je pokrenuto pitanje formiranja Centra za Ekologiju od strane Asocijacije metalurga Grčke i povećanje aktivnosti centra za livarstvo od strane Asocijacije metalurga Turske.
- Asocijacija metalurga Srbije i Crne Gore pristupila je organizaciji sastanka Glavnog odbora BUM i Simpozijuma »Laki metali i kompozitni materijali«.

Ostvareni su kontakti sa asocijacijama metalurga Nemačke. Dobijeni su pozitivni odgovori o raznim oblicima moguće saradnje sa BUM:

Počela je priprema za održavanje Skupštine i Glavnog odbora kao i izbor predsednika koji će rukovoditi radom Balkanske Unije metalurga od 2007-2009. godine.

Sve asocijacije metalurga su izvršile analizu rada i podneće izveštaje na XI sednici Glavnog odbora. Takođe će izvršiti analizu stanja i razvoja industrije čelika – iste će biti predmet rasprave.

b) Izveštaji o aktivnosti nacionalnih organizacija, stanju u crnoj metalurgiji u pojedinim zemljama i rad centara. Doneti su predlozi i preporuke na XI sednici:

- Povoljno se ocenjuje aktivnost nacionalnih asocijacija metalurga i ostvareni rezultati u periodu 2004-2005. godina. Posebno se ističu povoljni rezultati u asocijacijama metalurga Bugarske, Rumunije, Makedonije i Srbije i Crne Gore.
- Centri u organizaciji Makedonije, Rumunije i Srbije i Crne Gore ostvarili su povoljne rezultate u njihovoj aktivnosti: ovo se posebno odnosi na Centar za koordinaciju naučnih istraživanja i projektnih rešenja u metalurgiji.
- U asocijacijama metalurga Grčke i Turske nisu ostvareni očekivani rezultati i nije došlo do formiranja Centra za ekologiju (Grčka) i nije poznato da li Centar za livarstvo (Turska) i dalje postoji.
- U odnosu na prethodni period došlo je do izvesne stagnacije u radu centara. Preporučeno je centrima da se aktiviraju u narednom periodu. Ovo se posebno odnosi na asocijacije metalurga Grčke i Turske.
- Asocijacija metalurga Srbije i Crne Gore preduzela je početnu aktivnost kako bi XII sednica Glavnog odbora i Skupština Balkanske Unije metalurga uspešno organizovane.
- Prihvaćena je obaveza od strane svih asocijacija metalurga da postupe po svim zaključcima koji se odnose na izdavanje časopisa "Balkan metal".
- Prihvaćeni su predlozi nacionalnih asocijacija metalurga o proglašenju za počasne članove Balkanske Unije metalurga koji su se istakli u svim aktivnostima u oblasti metalurgije, Plakete će biti podeljene na Skupštini Balkanske Unije metalurga.

- Stanje u crnoj metalurgiji Balkanskih zemalja se ocenjuje pozitivnom ocenom o perspektivi industrije čelika u Srbiji i Crnoj Gori, Rumuniji, Bugarskoj i Makedoniji. Analiza stanja u toj grani nije izvršena od strane asocijacija metalurga Grčke i Turske.
- Finansijska situacija je veoma složena. Za 2005. godinu nisu uplaćene članarine pa troškove Balkanske Unije u velikoj meri snosi asocijacija metalurga Srbije i Crne Gore.

5. AKTIVNOST I REZULTATI OSTVARENI IZMEĐU XI I XII SEDNICE GLAVNOG ODBORA

Aktivnost Balkanske Unije u proteklom periodu je bila usmerena na izdavanje časopisa "Balkan metal", na pokretanje aktivnosti postojećih centara i formiranje novih, na pokušaju veće aktivnosti asocijacije metalurga Grčke, a posebno Turske kao i na organizaciji XII sednice Glavnog odbora BUM i Skupštine kao i na organizaciji IV Balkanske Konferencije metalurga.

- U aktivnosti centara zapaža se izražena stagnacija ili potpuni prekid komunikacija sa Balkanskom Unijom (Turska). Došlo je i do stagnacije u radu do sada uspešnih centara kao što su Centar za naučna istraživanja i projektna rešenja (Srbija i Crna Gora) i Centar za razvoj (Rumunija). Pokušano je da se, kroz analize rada centara koji su tretirani na sednici Glavnog odbora, pokrene ta aktivnost. Konstatuje se činjenica da ista nije bila uspešna.
- Aktivnost asocijacija metalurga pojedinih Balkanskih zemalja je pokazala da je ista u nedovoljnoj meri bila prisutna. Rezultati su bili vidljivi u asocijacijama Bugarske, Makedonije, Rumunije i Srbije i Crne Gore. Asocijacije metalurga Albanije i Republike Srpske su pokazale skromne rezultate i predvidele ubuduće veću aktivnost.
- Sprovedene su znatne aktivnosti da se pokrene izdavanje časopisa »Balkan metal«, posebno od strane prof. Avramova. Upućeno je pismo svim metalurškim preduzećima da se prihvate sponzorstva i obezbede finansijska sredstva. Od oko 30 preduzeća iz Bugarske, Makedonije i Srbije i Crne Gore pozitivno su odgovorila samo dva.
- Posebna pažnja je posvećena organizaciji XII sednice Glavnog odbora, Skupštini i IV Balkanskoj Konferenciji metalurga. Određeno je mesto za održavanje navedenih manifestacija (Zlatibor 27 – 29. septembar 2006. godine). Dostavljene su I i II informacija o Konferenciji i upućen poziv sa preliminarnim dnevnim redom članovima Glavnog odbora.

6. PREPORUKE ZA BUDUĆU AKTIVNOST BALKANSKE UNIJE METALURGA

Analizirajući aktivnost članova Balkanske Unije metalurga i ostvarene rezultate u periodu 2003 – 2007. godina predlaže se sledeće:

- Balkanska Unija metalurga je u osnovi koordinator svih važnijih aktivnosti nacionalnih organizacija metalurga Balkanskih zemalja
- Potrebno je proširiti Balkansku Uniju metalurga i sa nacionalnim organizacijama metalurga iz okruženja. Ovo se odnosi na Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru i Moldaviju.

- Kao pridružene članove potrebno je prihvatiti i nacionalne organizacije metalurga centralne Evrope kao što su Slovenija, Mađarska, Češka, Slovačka, Ukrajina ...
- Prihvatajući napred navedeno potrebno je organizaciju Balkanske Unije metalurga promeniti u Uniju metalurških inženjera (ili metalurga) jugoistočne Evrope.
- Aktivirati rad svih članova Balkanske Unije metalurga – nacionalne organizacije metalurga. Sve ovo posebno se odnosi na organizacije metalurga Grčke i Turske, a u određenoj meri i na ostale nacionalne organizacije metalurga. Kao primer relativno dobre dosadašnje aktivnosti, ističu se organizacije metalurga Bugarske, Rumunije i Srbije i Crne Gore.
- Intenzivirati rad centara Balkanske Unije metalurga. Ovo se odnosi na centre za Srbije i Crne Gore i Rumunije.
- Pristupiti realizaciji zaključaka o formiranju novih centara: za ekologiju (Grčka ili Makedonija); za informatiku (Bugarska); organizacije metalurga Grčke, Bugarske i Makedonije trebalo bi što pre da podnesu odgovarajuće predloge njihove aktivnosti. Potrebno je aktivirati aktivnost Centra za livarstvo, Turska.
- Pristupiti organizaciji nacionalnih i međunarodnih stručnih i naučnih manifestacija u saradnji sa metalurškim institucijama (fakultetima, institutima i privrednim organizacijama).
- Izdavačka delatnost mora da zauzme važno mesto u nacionalnim asocijacijama metalurga: izdavanje časopisa, zbornika radova i naučnih projekata. Izdavanje opšteg časopisa poveriti Nacionalnoj organizaciji metalurga Rumunije.
- Analizirati stanje i razvoj pojedinih metalurških oblasti: industrija čelika, metalurgija bakra, metalurgija aluminijuma i drugih metala. U ostvarenju tih analiza uključivati i članove asocijacija metalurga iz naučnih instituta i preduzeća.
- Pristupiti saradnji sa privrednim komorama, udruženjima i preduzećima sa ciljem da se zajednički rešavaju opšti stručni problemi iz oblasti istraživanja, tehnologije i razvoja.
- Uključivanje u rad komora za privrednu saradnju između Balkanskih zemalja po ugledu na takve komore Srbije i Rumunije; mogli bi da, zajedno sa centrima – doprinesu većoj aktivnosti i dobijanju boljih rezultata u rešavanju konkretnih pitanja iz oblasti unapređenja i razvoja metalurgije.
- Nastaviti sa povremenim održavanjem Seminara dekana metalurških fakulteta i time doprinositi poboljšanju obrazovanja u oblasti metalurgije
- U svim organizacijama metalurga učiniti sve da se istaknu problemi u oblasti metalurgije i mogućnosti organizovanja za rešavanje tih problema
- Finansiranje Programa rada nacionalnih organizacija metalurga i Balkanske Unije metalurga u celini potrebno je omogućiti kroz:
 - prihode od naučnih i stručnih skupova i konferencija, simpozijuma i okruglih stolova
 - prihode od kolektivnih članarina od velikih metalurških institucija
 - prihode od istraživačkih projekata koji se obavljaju prvenstveno preko komora